

Våga fråga!

- om dina läkemedel och
om din njurfunktion

Två frågor till läkaren

Vilka läkemedel är viktigast?

Be läkaren förklara vilka läkemedel som är viktigast.

Kan man prova att minska eller att sluta med något läkemedel?

Be alltid att få en skriven läkemedelslista!

Inverkar njurfunktionen på mina läkemedel?

Vad är min njurfunktion (GFR)?

Be läkaren sätta ett kryss framför aktuell ruta.

Hur inverkar min njurfunktion på mina läkemedel?

☐	Över 60 ml/min
☐	40-60 ml/min
☐	Under 40 ml/min

Äldre har många läkemedel

Det finns många bra läkemedel som i rätt dos kan göra stor nytta. Att läkemedel gör god nytta har lett till att många äldre personer har 5-10 olika läkemedel som man tar varje dag. Men det finns också nackdelar, läkemedelsbiverkningar förekommer ibland hos äldre och några hamnar till och med på sjukhus p.g.a. felmedicinering. Det är därför viktigt att läkemedel inte ges i onödan och att de alltid ges i rätt dos. När man blir äldre och njurfunktionen avtar behöver dosen ofta sänkas.

Njurfunktionen avtar med åldern

De flesta läkemedel utsöndras genom njurarna. Njurfunktionen avtar med stigande ålder, man förlorar c:a en procent av njurfunktionen varje år redan från 25 års ålder. Det innebär att många äldre kan ha så nedsatt njurfunktion att man blir extra känslig för läkemedel.

Njurfunktionen mäts via ett blodprov och anges i måttet GFR (njurens filtrationshastighet). Är GFR under 40 ml/min är njurfunktionen så nedsatt att det ofta krävs dosjusteringar av läkemedel. Har man över 60 ml/min i GFR har man en bra njurfunktion.

Ta reda på om du har sänkt njurfunktion! Påminn i så fall alltid nya läkare om att du har sänkt njurfunktion när det förskrivs läkemedel.

Våga fråga

Personalen i sjukvården är skyldiga att hjälpa patienterna att bli delaktiga i sin behandling. Då krävs omfattande information bl.a. om olika behandlingsalternativ. Det behövs också att patienterna frågar och sätter sig in i sin behandling. Det upplevs idag att de äldsta (över 80 år) ofta är "rädda" och inte vågar fråga sin läkare t.ex. om sina läkemedel. Läkemedelskortet "Två frågor till läkaren" har tagits fram för att vara ett hjälpmedel att ställa rätt frågor vid läkarbesök. Har man många frågor till sin läkare bör man beställa en extra lång tid vid läkarbesöket, annars kan det bli stressigt både för patient och läkare.

Be alltid att få en skriftlig, aktuell läkemedelslista! Man kan inte begära att du skall komma ihåg olika läkemedelsförändringar och dosjusteringar.

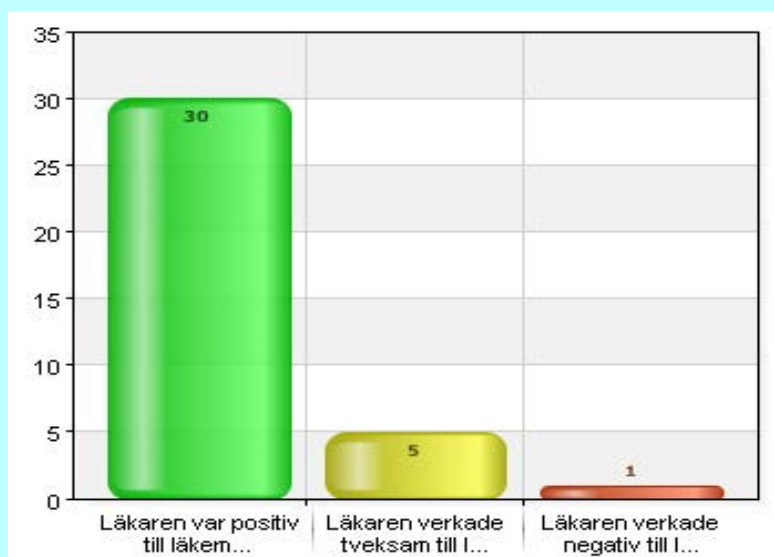
Både patienter och läkare tycker bra om Läkemedelskortet

Läkemedelskortet introducerades hösten 2015 i tio SPF-föreningar i Jönköpings län. Våren 2016 gjordes en enkätundersökning där patienter som använt läkemedelskortet tillfrågades om hur det gått.

Det visade sig att både patienter och berörda läkare var mycket nöjda med hur läkemedelskortet fungerade. En stor majoritet av patienterna uppgav också att de fått information om sin njurfunktion och att de fått en skriven läkemedelslista när de använt Läkemedelskortet. Två av frågorna i enkäten redovisas nedan.

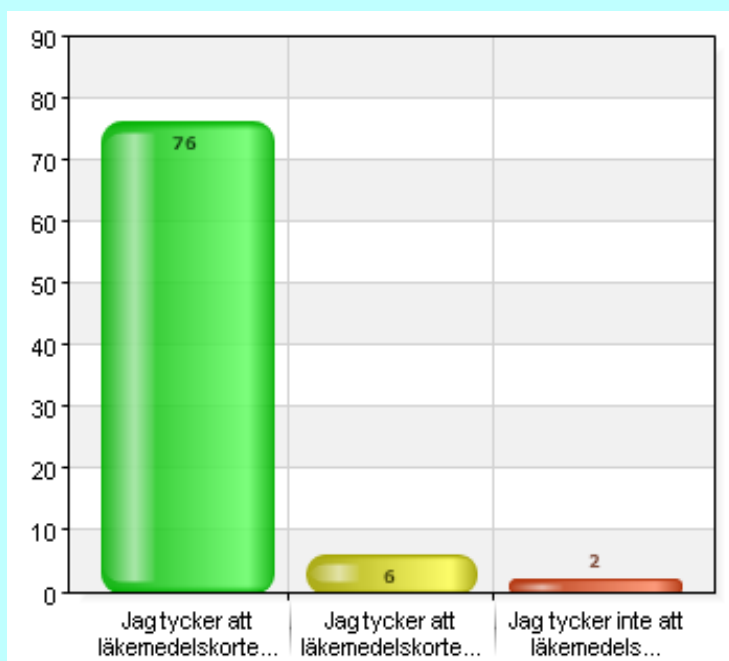
Hur reagerade läkaren när du använde läkemedelskortet?

	%
Läkaren var positiv till läkemedelskortet	83,3
Läkaren verkade tveksam till läkemedelskortet	13,9
Läkaren verkade negativ till läkemedelskortet	2,8
Total	100

Vad tycker du om läkemedelskortet?

	%
Jag tycker att läkemedelskortet är bra och jag kommer att använda det vid kommande läkarbesök	90,5
Jag tycker att läkemedelskortet är bra men jag kommer inte att använda det framöver	7,1
Jag tycker inte att läkemedelskortet är bra	2,4
Total	100

Lycka till!

Läkemedelskortet har använts inom Jönköpingsdistriktet sedan hösten 2015.
En utvärdering med positivt resultat gjordes våren 2016.

Synpunkter och information:
Kjell Lindström kjell@spf-f.se 0702 - 16 33 72